

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Deres ref.
17/1008

Vår ref.
17/2986 - PHV

Dato
27.06.2017

Høring - forslag til lov om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen

Vi viser til Olje- og energidepartementets brev 09.05.2017 med vedlegg.

Justis- og beredskapsdepartementet har følgende merknader:

Det bør vurderes om det er behov for en kapittelvis nummerering av loven. Flere av de foreslåtte kapitlene er korte med få paragrafer. Mange av de foreslåtte paragrafene er dessuten svært korte og bør vurderes slått sammen med andre paragrafforslag.

I merknadene til lovforslagets § 9-5 om ansvar for skadeforvoldelse heter det:

«På samme måte som i petroleumsloven er det ikke lovfestet regressregler mellom dem som blir ansvarlige overfor tredjemann. Dette må partene selv regulere i kontrakt eller falle tilbake på alminnelige erstatningsregler dem imellom».

Vi antar at denne uttalelsen kun gjelder det generelle ansvaret etter § 9-5 første ledd, og ikke andre ledd som regulerer ansvar for forurensningsskader, siden petroleumsloven § 7-5 inneholder regressregler for forurensningsskader. Det går videre fram av punkt 11.3.2 i høringsnotatet at § 9-5 andre ledd, til forskjell fra første ledd, ikke bygger på petroleumsloven, slik at det gir lite mening å vise til petroleumsloven for å begrunne innholdet i andre ledd. Vi anbefaler derfor at det presiseres uttrykkelig i merknadene til lovforslagets 9-5 at den nevnte uttalelsen om manglende lovregulering i petroleumsloven av regressadgangen kun relaterer seg til § 9-5 første ledd.

Når det gjelder adgangen til tilbakekall og omgjøring etter lovforslagets §§ 9-9 og 9-11,

nevner vi at forvaltningens omgjøringsadgang normalt også omfatter adgangen til tilbakekall. Se om dette for eksempel i Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett, 10. utg. side 443 og side 494, der det framholdes at tilbakekall kun er en mer vidtgående form for omgjøring.

De relevante vurderingsmomentene ved vurderingen av forvaltningens tilbakekallsadgang vil således være de samme som ved vurderingen av forvaltningens omgjøringsadgang. Siden tilbakekall er en vidtgående form for omgjøring, vil likevel tilbakekall være mest aktuelt i tilfeller der grunnene som taler for omgjøring gjør seg særlig sterkt gjeldende, og andre former for omgjøring ikke anses tilstrekkelig.

Det kan derfor stilles spørsmål ved om vilkårene for disse forvaltningsreaksjonene bør reguleres i to ulike bestemmelser. Etter vår oppfatning vil det være bedre å forene §§ 9-9 og 9-11 i forslaget i en felles paragraf. Det kan være naturlig å vurdere om denne paragrafen bør oppstilles etter mønster av § 65 i mineralloven (LOV-2009-06-19-101), som angir en rekke forhold som kan gi grunnlag for omgjøring, og at omgjøring blant annet kan skje i form av oppheving, endring av stilte vilkår i en tillatelse eller tilbakekall av tillatelsen.

I lovforslagets § 9-11 andre ledd er det sagt at det kan gjøres endringer i vilkårene i en tillatelse etter søknad fra rettighetshaver. Det er trolig ikke behov for å nevne i merknadene til bestemmelsen at forvaltningsorganer ikke har noen plikt til å etterkomme søknader i sin alminnelighet. Derimot bør det presiseres hva som er ment med at det er opp til departementet å avgjøre om slike endringer skal «aksepteres». Vi nevner at forvaltningens behandling av omgjøringsbegjæringer er regulert av forvaltningsrettens ulovfestede regler om omgjøring. Det heter om dette i Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett 10. utg. på side 314:

«Utgangspunktet er at forvaltningen må forholde seg til enhver henvendelse. Men saksbehandlingens omfang må selvsagt tilpasse henvendelsens innhold og karakter».

Dersom intensjonen bak lovforslagets § 9-11 andre ledd er å fastsette en snevrere saksbehandlingsplikt enn hva som følger av dette ulovfestede utgangspunktet, bør dette presiseres nærmere i lovteksten og merknadene.

Etter forslaget til § 9-13 andre ledd kan varigheten av taushetsplikt etter første ledd fastsettes i forskrift eller enkeltvedtak. Sentrale hensyn som forutberegnelighet og likebehandling taler for at det ikke bør fastsettes gjennom enkeltvedtak hvor lenge taushetsplikten gjelder. Dette bør heller reguleres gjennom klare rammer og skjæringstidspunkter for når taushetsplikten inntreffer og opphører. En slik regulering kan skje direkte i loven eller gjennom forskrift. Vi antar at dette kan gjøres etter mønster av reglene i petroleumsforskriften § 85 andre til fjerde ledd. Vi nevner ellers muligheten for å kunne fastsette særlige bestemmelser om varigheten av taushetsplikten med hjemmel i forvaltningsloven § 13 c tredje ledd andre punktum.

Forslaget til § 9-3 fjerde ledd, med unntak fra taushetsplikten for utarbeidelse av oversiktskart og for statistiske formål, gjør at rekkevidden av vernet som ligger i taushetsplikten, kan framstå noe usikkert. Vi antar at denne problemstillingen vil bli bedre belyst gjennom høringen.

Utkastet til lovbestemmelser i §§ 9-6 og 9-7 bør tilpasses de nye reglene i forvaltningsloven kapittel IX og X (i kraft 1. juli 2017).

Det er noe uklart hva som ligger i forslaget til § 9-13 femte ledd om at taushetsplikten etter paragrafen ikke skal være til hinder for at det kan gis ut informasjon som kan kreves utlevert i medhold av miljøinformasjonsloven. Forslaget er heller ikke kommentert i merknadene til § 9-13. Er meningen at taushetsplikten etter første ledd generelt ikke skal gjelde dersom de aktuelle opplysningene er omfattet av miljøinformasjonsloven? Og hvordan stiller dette seg når det gjelder andre taushetsbelagte opplysninger, jf. forslaget til tredje ledd? Meningen er vel neppe at all forvaltningsrettslig taushetsplikt skal settes til side.

Det følger av miljøinformasjonsloven § 14 andre ledd at før opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt utleveres, skal den opplysningene gjelder, gis anledning til å uttale seg innen en passende svarfrist. Videre følger det av tredje ledd at dersom et organ vil utlevere informasjon som er underlagt lovbestemt taushetsplikt, skal den som informasjonen gjelder, varsles om det. En slik avgjørelse kan videre påklages, og en klage medfører at informasjonen ikke kan gis ut før klagen er avgjort. Det er derimot nokså uklart om disse reglene vil gjelde dersom det er fastsatt i en annen lov at taushetsplikt ikke hindrer utlevering av opplysninger som omfattes av miljøinformasjonsloven. På bakgrunn av dette bør forholdet mellom taushetsplikten etter lov om mineralutvinning på kontinentalsokkelen og muligheten til utlevering etter miljøinformasjonsloven avklares nærmere.

Forskrifter endres ikke gjennom lov. Dersom det skal oppheves forskrifter som følge av at denne nye loven trer i kraft, må dette fastsettes gjennom en egen forskrift.

Med vennlig hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Per Hvattum
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur